

SUNDHEDS- OG ÆLDREUDVALGET

REJSERAPPORT

AF STUDIETUR TIL NORGE

FOLKETINGET

Tid: 6. – 7. januar 2016
Sted: Oslo, Norge
Deltagere: Liselott Blixt (formand – DF)
Flemming Møller Mortensen (næstformand - S)
Karin Gaardsted (S)
Karina Adsbøl (DF)
Karina Due (DF)
Susanne Eilersen (DF)
Jeppe Jakobsen (DF)
Jane Heitmann (V)
Britt Bager (V)
Stine Brix (EL)
May-Britt Katstrup (LA)

Ledsaget af: Ane Elmose og Hanne Schmidt fra Udvalgssekretariatet

4. februar 2016

Ref. 15-000228-4

1. Formål

Formålet med studieturen var at lære af de norske erfaringer inden for følgende områder:

- A. Medicinudgifter og prioritering
- B. Behandling af gravide misbrugere
- C. Tvang i psykiatrien
- D. Anvendelse af telemedicin
- E. Omsorg for ældre (demente)

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg deltog i studieturen med 2 medlemmer. Desuden deltog sundheds- og ældreministeren med embedsmænd i studieturen indtil tirsdag middag.

2. Væsentligste punkter fra besøget

Ad A. Medicinudgifter og prioritering

Udvalget holdt møde med Nasjonalt Råd for Prioritering, der viste sig at have en mere rådgivende funktion og ikke stod for en egentlig prioritering, mens Beslutningsforum, som er et fagligt-klinisk forum, træffer de egentlige beslutninger om, hvilke metoder der skal tages i brug i specialhelsetjenesten med afsæt i følgende kriterier:

- Prognosetab ved den aktuelle tilstand
- Effekt af metoden
- Omkostningseffektivitet ved brug af metoden på aktuel indikation.

Desuden lægger Beslutningsforum følgende principper m.m. til grund for nye metoder: sagsakterne bør være letlæselige og -forståelige og omtale:

- Diagnosenutralitet
- Aldersneutralitet
- Neutralitet med hensyn til patientgruppens størrelse
- Neutralitet på tværs af metoder og patientgruppe
- Det er legitimt ikke at indføre omkostningseffektive tiltag, hvis omkostningerne ikke står i et rimelig forhold til tiltagets effekt

Beslutningsforum består af de fire administrerende direktører i de regionale helseforetakene. Derudover er der en observatør fra brugerudvalgene og en sekretær fra Helse Nord RHF. Bisiddere er en informationskonsulent og medicinsk rådgiver fra Helse Nord RHF, Statens Legemiddelverk, de fire fagdirektører og fagdirektørsekretariatet

Ad B. Behandling af gravide misbrugere

Kapitel 10 i den norske «helse- og omsorgstjenestelov» omhandler tvangstiltag overfor rusmiddelafhængige, herunder tilbageholdelse af gravide rusmiddelafhængige (§10-3.)

Professor Karl Harald Søvig holdt et oplæg om tvang og frivillighed i behandlingen af gravide med højt rusmiddelforbrug og udvalget fik også anledning til at høre en tidligere misbruger fortælle om hendes to graviditeter, der begge var gennemført parallelt med en metadonbehandling.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt muligheden for at tvangstilbageholde gravide misbrugere har haft en effekt i forhold til antallet af børn, der fødes med fødselsskader, viste det sig, at der manglede opfølgning i forhold til de børn, der fødes af gravide misbrugere. Der blev desuden givet udtryk for det synspunkt, at vedtagelsen af loven havde medført, at den offentlige diskussion om, hvordan behandlingen af gravide misbrugere skal håndteres, var forstummet.

Ad C. Tvang i psykiatrien

Der blev generelt udvekslet erfaringer om de problemer, der knytter sig til tvang i psykiatrien og metoder til at undgå anvendelse af tvang. Under drøftelserne kom det frem, at det norske datagrundlag var mangelfuldt. Til gengæld arbejder man i Norge med et «udvidet» tvangsbegreb, så man også kan arbejde med tvangsbehandling i hjemmet. ECT-behandling (elektrochok) kræver skriftligt informeret samtykke i Norge.

Ad D. Anvendelse af telemedicin

Udvalget udvekslede erfaringer med telemedicin, herunder elektroniske journaler og adgangen til disse. I Norge modtager man en sms, når nogen har kigget i ens journal. Der arbejdes i Norge på fælles IKT-løsninger på tværs af kommuner og stat med afsæt i et tværpolitisk vedtaget styringsdokument.

Ad E. Omsorg for ældre (demente)

Udvalget besøgte Økernhjemmet som bl.a. har hentet inspiration til deres demensafsnit i Holland.

3. Forberedelse og opfølgning

Udvalget evaluerede turen på et møde i SUU den 12. januar. Der var stor tilfredshed med udbyttet af turen. Det er en fordel, at Danmark og Norge ligner hinanden så meget, at det er nemt at sammenligne, og samtidig var emnerne så aktuelle, at den inspiration, udvalget vendte hjem med, kan finde direkte anvendelse i en række af de debatter, der pt. foregår i det danske sundhedsvæsen.

Rejserapporten er godkendt af udvalget på et møde den 2. februar 2016.

Program for studieturen er omdelt på SUU alm. del – bilag 137 og præsentationerne fra studieturen er omdelt på SUU alm. del – bilag 406.